

KOJE PODATKE PRIKUPLJATE?

Inkluzivne perspektive u istraživanjima fokusiranim na rod

Zašto prikupljati sociodemografske podatke?

	Otkrivanje strukturnih nejednakosti
	Odražavanje raznolikosti identiteta
	Razvoj politika i mjera utemeljenih na dokazima
	Unapređenje kvalitete istraživanja kroz intersekcionalnost

Kako postavljati inkluzivna pitanja?

- “Sa kojim rodом se identifikirate?” (pitanje otvorenog tipa / višestruki izbor)
- Izbjegavajte isključivo binarne opcije („muško / žensko”)
- Omogućite definiciju roda vlastitim riječima („Drugo – molimo navedite”)
- Uključite opciju „Ne želim odgovoriti”

KLJUČNE KATEGORIJE I PRIMJERI

Spol / Rod	Spol dodijeljeni pri rođenju / rodni identitet
Dob	Koristite dobne skupine relevantne za istraživanje
Etničko porijeklo	Izbjegavajte neprecizne ili kolonijalističke pojmove; omogućite samoidentifikaciju
Invaliditet	Pitajte o funkcionalnom stanju, ne o medicinskoj dijagnozi
Seksualna orijentacija	Uvijek opcionalno i anonimno
Nivo obrazovanja	Koristite kategorije koje su kompatibilne s nacionalnim ili međunarodnim sistemima
Socioekonomsko stanje	Prihod, zanimanje, način stanovanja itd.

Stvarni primjeri Anketa namijenjena studentima/cama; Delphi studija u projektu GEDIS

Etičke smjernice i prakse

- Osigurajte povjerljivost
- Osigurajte informirani pristanak
- Izbjegavajte prisilu prilikom prikupljanja odgovora
- Radite na podizanju svijesti kada se pojave osjetljive teme

Čemu služe podaci?

- Poboljšanje dizajna istraživanja
- Prilagodba nastavnih materijala
- Prikupljanje indikatora fokusiranih na rod
- Utjecaj na inkluzivne politike

Intersekcionalna perspektiva

Povežite rod sa rasom, društvenom klasom, invaliditetom, starosnom dobi i migrantskim identitetom kako biste razumjeli složene stvarnosti.

Ciljne grupe:
 Bibliotekari/ke, Nastavnici/e, Studenti/ce

LITERATURA

Stier, Sebastian, Johannes Breuer, Pascal Siegers, and Kjerstin Thorson. 2020. “Integrating Survey Data and Digital Trace Data: Key Issues in Developing an Emerging Field.” *Social Science Computer Review* 38 (5): 503–516. <https://doi.org/10.1177/0894439319843669>.
Villarroya, Anna, and Juan-José Boté-Vericad. 2023. “The Gender and LGBTQ Perspectives in Library and Information Science: A Case Study at the University of Barcelona.” *Library & Information Science Research* 45 (3): 101238. <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2023.101238>

Veza sa GEDIS projektom

Ovaj resurs je dio evropskog projekta GEDIS (Gender Diversity in Information Science), koji promoviše otvorene obrazovne alate za rješavanje rodni nejednakosti u visokom obrazovanju, s fokusom na oblasti povezane s informacijama i dokumentacijom.

GEDIS - Gender Diversity in Information Science: Challenges in Higher Education. <https://ub.edu/gedis>

Citiranje: Boté-Vericad, Juan-José, Thomas Mandl, Stefan Dreisiebner, Lamija Silajdžić, Martina Dragija, Magdaléna Lapúniková, and Boris Badurina. 2025. *What data are you collecting? Inclusive Perspectives in Gender-Focused Research*. DOI: [10.5281/zenodo.15397953](https://doi.org/10.5281/zenodo.15397953). Prevele Khattab, Džeja, Lejla Hajdarpašić i Lamija Silajdžić. DOI: [10.5281/zenodo.15471317](https://doi.org/10.5281/zenodo.15471317).

Sufinansirano od strane Evropske unije. Iznesena mišljenja i stavovi isključivo su odgovornost autora i ne odražavaju nužno stavove Evropske unije niti Španske službe za internacionalizaciju obrazovanja (SEPIE). Evropska unija, niti tijelo koje dodjeljuje sredstva, ne mogu se smatrati odgovornim za njih.

